

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра криміналістики

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Судові експертизи в сфері інформаційних технологій»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 19 с.

Розробники:

Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України;

Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;

Домашенко Олексій Михайлович, кандидат юридичних наук, асистент
кафедри криміналістики;

Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка
кафедри криміналістики;

Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка кафедри криміналістики

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 16 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор, академік НАПрН України.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Судові експертизи в сфері інформаційних технологій
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	ye.ye.demydova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Судові експертизи в сфері інформаційних технологій
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук, асистентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	k.v.latysh@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Судові експертизи в сфері інформаційних технологій
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Домашенко Олексій Михайлович, кандидат юридичних наук, асистент кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	o.m.domashenko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Судові експертизи в сфері інформаційних технологій
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента

Викладач	Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка кафедри криміналістики
Контактний телефон	057 704-93-37
E-mail	i.a.kolesnikova@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Розкриваються загальні положення судових експертиз в сфері інформаційних технологій, характеризуються їхні окремі види та вказуються можливості цифрової криміналістики. Аналізуються зміст та відмінності «цифрових слідів» та «цифрових доказів». Вивчаються процесуальні, організаційні та тактичні основи огляду та вилучення об'єктів судових експертиз. Формуються навички для підготовки матеріалів до призначення судових експертиз, визначення мети та обсягу дослідження.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань щодо наукових, методичних та правових засад призначення та проведення судових експертиз у сфері інформаційних технологій, особливостей механізму слідоутворення на електронних носіях, порядку виявлення, огляду, фіксації та вилучення засобів комп'ютерної та іншої техніки, а також інших об'єктів відповідної судової експертизи.

Завдання:

- формування системи знань щодо основних засад призначення та проведення судових експертиз в сфері інформаційних технологій та практичних навичок їх застосування;
- визначення наукових та правових засад судових експертиз в сфері інформаційних технологій;
- формування системи теоретичних та наукових знань в галузі цифрової

криміналістики, інформаційних технологій та «цифрових слідів»;

- набуття знань та практичних навичок щодо порядку виявлення, огляду, фіксації та вилучення засобів комп'ютерної та іншої техніки;

- формування умінь та навичок оформлення матеріалів для призначення різних видів судових експертиз у сфері інформаційних технологій;

- опанування знань щодо можливостей комплексних судових експертиз у сфері інформаційних технологій;

- набуття знань та практичних навичок щодо ідентифікаційних та діагностичних досліджень судової експертизи відео-, звукозапису;

- набуття знань та практичних навичок щодо дослідження зображень на предмет встановлення факту редагування їх змісту (фотомонтажу);

- набуття знань та практичних навичок щодо ідентифікаційних та діагностичних досліджень судової експертизи відео-, звукозапису;

- набуття знань та практичних навичок щодо призначення фототехнічної та портретної експертизи;

- розвиток навичок та умінь щодо правильного визначення об'єктів, предмету та завдань експертизи комп'ютерної техніки та програмних продуктів;

- формування умінь та практичних навичок дослідження мобільних телефонів, відеореєстраторів, ознайомлення з можливостями виявлення видалених записів та журналу інших подій (стирання інформації, аварійне виключення, вимкнення, відключення окремих камер тощо), особливості копіювання інформації, що міститься на носії;

- визначення об'єктів, завдань, предмету дослідження судово-телекомунікаційної експертизи;

- аналіз та дослідження експертизи об'єктів інтелектуальної власності.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави та права України»,

«Конституційне право», «Логіка», «Мова української юриспруденції», «Адміністративне судочинство», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Криміналістика».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Порівняльне правознавство»; «Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності»; «Експертні помилки»; «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій»; «Правовий статус судового експерта».

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Оцінювати природу та сутність інформаційних технологій, виявляти розуміння можливостей диференціації на окремі види, а також співвідношення з іншими видами технологій.

РН НД 2. Демонструвати розуміння диференціації «цифрових слідів» та розуміння поняття «цифрових доказів».

РН НД 3. Демонструвати знання та розуміння процесу експертного дослідження різних видів судових експертиз в сфері інформаційних технологій, їх основних стадій та характеристики.

РН НД 4. Демонструвати знання та розуміння можливостей застосування науково-технічних засобів для виявлення, фіксації, вилучення і дослідження «цифрових слідів».

РН НД 5. Здатність самостійно складати постанови про призначення відповідних судових експертиз в сфері інформаційних технологій та визначати об'єкти дослідження.

РН НД 6. Оцінювати отриману інформацію та на її основі визначати вид судової експертизи у сфері інформаційних технологій, формулювати

запитання до експерта залежно від конкретних обставин кримінального провадження.

РН НД 7. Демонструвати навички підготовки матеріалів до призначення судових експертиз, визначення мети та обсягу дослідження.

РН НД 8. Демонструвати навички ефективної організації міжнародної співпраці при призначенні судових експертиз у розслідуванні кримінальних правопорушень з іноземним елементом.

РН НД 9. Демонструвати знання щодо виявлення видалених записів та журналу інших подій (стирання інформації, аварійного виключення, вимкнення, відключення окремих камер), особливостей копіювання інформації, що міститься на носії.

РН НД 10. Демонструвати розуміння значення висновків судової експертизи та можливості їх логічного, критичного і системного аналізу.

РН НД 11. Демонструвати практичні навички щодо пошуку необхідних «цифрових слідів», порядку їхнього виявлення, огляду, фіксації та вилучення, а також відображення та обґрунтування цих процесів у відповідних процесуальних документах.

РН НД 12. Інтегрувати знання щодо використання сучасних науково-технічних засобів та інноваційних технологій при призначенні судових експертиз у цій сфері.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Наукові та правові засади судових експертиз в сфері інформаційних технологій.	Наукові та правові засади судових експертиз в сфері інформаційних технологій.	8
2	Цифрові сліди, їх поняття, види та механізм утворення на	Цифрові сліди, їх поняття, види та механізм утворення на електронних	8

	електронних носіях.	носіях.	
3	Об'єкти судових експертиз в сфері інформаційних технологій: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення об'єктів.	Об'єкти судових експертиз в сфері інформаційних технологій: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення об'єктів.	8
4	Види судових експертиз у сфері інформаційних технологій.	Види судових експертиз у сфері інформаційних технологій.	8
5	Судова експертиза відео-, звукозапису: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	Судова експертиза відео-, звукозапису: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	8
6	Фототехнічна та портретна експертизи.	Фототехнічна та портретна експертизи.	8
7	Судова комп'ютерно-технічна експертиза: дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів.	Судова комп'ютерно-технічна експертиза: дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів.	8
8	Судова комп'ютерно-технічна експертиза: дослідження мобільних телефонів, відеореєстраторів, дослідження програмних продуктів та їх відповідності технічному завданню.	Судова комп'ютерно-технічна експертиза: дослідження мобільних телефонів, відеореєстраторів, дослідження програмних продуктів та їх відповідності технічному завданню.	8
9	Судово-телекомунікаційна експертиза: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	Судово-телекомунікаційна експертиза: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	8
10	Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності.	Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності.	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Види судових експертиз у сфері інформаційних технологій.	Види судових експертиз у сфері інформаційних технологій.	110
2	Фототехнічна та портретна експертизи.	-	

3	Судова комп'ютерно-технічна експертиза: дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів.	Судова комп'ютерно-технічна експертиза: дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів.	
---	---	---	--

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- вивчення конспектів лекцій;
- робота в інформаційних системах та мережах;
- підготовка до проведення ділової гри, дискусії;
- доповнення конспектів лекцій матеріалами з рекомендованих літературних джерел;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- складання проєктів процесуальних документів;
- підготовка лабораторних робіт;
- оформлення лабораторних робіт;
- підготовка домашніх завдань, у відповідності до навчального плану;
- вивчення та конспектування додаткових літературних джерел та електронних видань;
- онлайн тестування по кожній темі навчальної дисципліни;
- підготовка тематичних доповідей і презентацій, в тому числі на засіданні гуртка з криміналістики;
- узагальнення слідчої, судової та експертної практики;
- підготовка та опублікування тез наукових доповідей;
- підготовка та опублікування наукових статей;

- створення портфоліо письмових робіт;
- розробка кейсів та вирішення заданих в них проблем;
- створення колекцій документів, матеріалів практики тощо;
- виконання практичних завдань;
- участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику з навчальної дисципліни «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.

Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>.

Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом МВС України від 17.07.2017 № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>.

Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 10.09.2009 № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: затв. Наказом МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства

фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

Інструкція про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 19.08.2019 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.

Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затв. Наказом МВС України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

Інструкція про порядок приймання, зберігання, обліку, знищення чи реалізації вилученої, добровільно зданої, знайденої зброї та боєприпасів до неї: затв. Наказом МВС України від 31.05.1993 № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0106-93#Text>.

Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 11.09.2001 № 785 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень :

затв. Наказом МЮ України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та порядок проведення атестації судових експертів Експертної служби : затв. Наказом МВС України від 21.09.2020 № 675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів : затв. Наказом ЦУ СБ України від 24.12.2014 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>.

Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.03.2015 № 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text> .

Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 595. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>.

Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів затв. Наказом МЮ України від 29.03.2012 № 492/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text>.

Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: затв. Наказом МЮ України від 02.10.2008 № 1666/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08/print1464905809202823#Text>.

Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України : затв. Наказом МЮ України від 30.12.2011 № 3660/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12#Text>.

Порядок проведення рецензування висновків судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.02.2020 № 335/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-20#Text>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.97 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>.

Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Література

Основна література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. : Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. 951 с.

Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб: монографія. Харків: Апостіль, 2013. 232 с.

Експертизи у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / М. С. Туркот, Н. В. Нестор, А. В. Столітній. Київ: Норма права, 2020. 308 с.

Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін. ; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. – Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2017. С. 108-144.

Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: практичний посібник / С. О. Шевцов, О. А. Кожевніков. Харків, 2021. 37 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Основи судової експертизи : навч. посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліф. судового експерта / авт.-уклад. : Л. М. Головченко, А. І. Лозовий та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.

Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз: навчальний посібник для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені Засл. проф. М.С. Бокаріуса. Харків: ХНДІСЕ ; Промінь, 2019. 180 с.

Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності: матеріали наук.-практ. конф. (21 груд. 2017 р., м. Київ) / НДЦ суд. експертизи з питань інтелект. власності ; ред. В. Л. Федоренко. Київ: Ліра-К, 2017. 212 с.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія і практика: монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

Судова експертиза інтелектуальної власності: нормативні та літературні джерела, практика проведення(1998-2008) [Текст] : наук.-практ. зб. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності ; за наук. ред. Г. В. Прохоров-Лукіна. Київ: Інтерсервіс, 2018. 323 с.

Технологія призначення судових експертиз: практичний порадник / С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Харків, 2018. 103 с.

Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр. Харків: Право, 2020. 1280 с.

Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки: енциклопедія / Валерій Шепітько, Михайло Шепітько. Харків : Право, 2021. - 508 с.

Шерстюк В. М. Судово-експертна діяльність (організаційно-правові та морально-психологічні засади): монографія. Сімферополь: ООО «ДІАЙПГ», 2008. 196 с.

Яремчук В.О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2015. 228с.

Shepitko V. Introduction to criminalistics. Kharkiv: Apostille Publishing House L.L.C, 2021. 168p.

Textbook of criminalistics. Volume 1: General Theory. Edited by H. Malevski, V. Shepitko. – Kharkiv: Apostille Publishing House LLC, 2016.

The basics of criminalistics: practical manual / Anna Myrovska, Artem Samodin, Tetiana Tsymbaliuk and other ; under the general editorship of Anna Myrovska. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

Додаткова література

Бідняк Г. С. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств : монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 152 с.

Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: підручник / Г.А. Білецька. Харків, Право, 2018. 376 с.

Експертизи у судочинстві України: науково-практичний посібник / ред. В. Г. Гончаренко, І. В. Гора. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с.

Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін.; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. 584 с.

Інформаційний збірник з питань правових та організаційних основ судово-експертної діяльності / І.С. Ястреб, А.І Чернявський., Р.М Хажинський. Одеса, 2015. 228 с.

Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія /за ред. В.Ю. Шепітько, Харків, 2020. 268 с.

Криміналістичне дослідження ДНК: технології та можливості: навчальний посібник / Р.Л. Степанюк та ін. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 144 с.

Особливості підготовки матеріалів при призначенні судово-почеркознавчої експертизи: методичні рекомендації / Т. В. Кузнецова, С. І. Смірнова - К: Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України, 2019. 38 с.

Столітній шлях судової експертизи в Україні (1918–2018 рр.): монографія / Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені засл. проф. М.С.Бокаріуса ; за ред. О.М.Клюєва. Харків : Золоті сторінки, 2018. 336 с.

Судовий експерт: складові професійної компетентності: практичний посібник / С. О. Шевцов, Г. О. Рукавіцина, Д. О. Островерхов Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2021. 49 с.

Судові експертизи в процесуальному праві України: навчальний посібник / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Електронний репозитарій ДВНЗ Ужгородського національного університету - <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

Національний науковий центр «Інститут судових експертиз імені засл. проф. М. С. Бокаріуса» - <https://www.hniise.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державного Бюро Розслідувань. - <https://dbr.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua/uk/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Реєстр атестованих судових експертів - <https://rase.minjust.gov.ua>

Реєстр методик проведення судових експертиз - <https://rmpse.minjust.gov.ua>

Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
МВС України – <https://ndekc.kh.ua>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри криміналістики. URL:
[http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category
&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151](http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151)

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні й самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: вирішення практичних та ситуаційних завдань, усне/письмове опитування, вирішення завдань під час роботи зі зразками та колекціями процесуальних документів (постановами, експертними висновками), відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Впродовж навчання студенти виконують *2 лабораторні роботи*. Представляють портфолію лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 10.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34